

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 6057/07

בפני :
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' אלון

העותרים :
1. עבד אל חכים חאגי יחיא
2. עו"ד ואליד מסאוורה
3. עו"ד מוסטפא נאשף
4. עבדאללה מסאוורה
5. יוסוף חאגי יחיא
6. מוחמד עבד אל-קאדר
7. זיאד מסאוורה
8. תח'סין חאגי יחיא
9. יוסף ג'בארה
10. סעוד ברנסי
11. עזאם עפיף
12. נאשף אנואר
13. ג'אבר ח'אתם
14. מוחמד מסאוורה

נ ג ד

המשיב : שר הפנים

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה : כ' בחשוון התשס"ח (01.11.07)

בשם העותרים : עו"ד גלעד וקסלמן

בשם המשיב : עו"ד עינב גולומב

פסק-דין

השופטת א' חיות:

העותר 1, ראש עיריית טייבה, והעותרים 2-14, חברי מועצת עיריית טייבה, מבקשים כי נורה למשיב לבוא וליתן טעם מדוע לא תבוטל החלטתו בדבר מינוי ועדה

למילוי תפקידיהם, שנתקבלה מתוקף סעיף 143א לפקודת העיריות [נוסח חדש] (להלן: פקודת העיריות) ונמסרה להם ביום 27.6.2007.

העובדות הצריכות לעניין

1. עיריית טייבה (להלן: העירייה) מצויה מזה כעשור במשבר כלכלי חמור ועל מנת לנסות ולסייע לה להיחלץ ממנו נוקטת המדינה לאורך השנים פעולות שונות שנועדו להעלותה על דרך המלך. כך, הגישה המדינה בשנת 1999 לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה מכוח סעיפים 233 ו-380 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983 לאישור הסדר עם נושי העירייה ולמתן סעד ביניים של הקפאת הליכים. במסגרת ההסדר שאושר על ידי בית המשפט בהחלטתו מיום 31.10.2000, מונו לעירייה נאמנים והמדינה התחייבה ליתן מענק בסך כולל של 61 מליון ש"ח ואישור לנטילת הלוואות לטווח ארוך בסך של 22 מליון ש"ח. העירייה מצידה התחייבה באותו הסדר ליישם תכנית הבראה שתאזן את תקציבה השוטף. למרות הסדר נושים זה שאושר כאמור בשנת 2000 המשיך מצבה הכספי של העירייה להתדרדר ועל כן מינה המשיב ביום 14.12.2001 ועדת חקירה מכוח סעיפים 143(א)(3) ו-144 לפקודת העיריות (להלן: ועדת החקירה) לבחון את תפקודם של המועצה וראש העירייה הנבחרים. סמוך לאחר מכן התפטר ראש העירייה דאז ומועצת העירייה בחרה את סלאח ג'בארה (להלן: ג'בארה) לעמוד בראש העירייה. בדין וחשבון שהגישה ביום 24.10.2002 המליצה ועדת החקירה לדחות את מועד הבחירות בעיר וזאת נוכח התרשמותה כי ג'בארה פועל לקידום תוכנית ההבראה והחשש שקיום בחירות יסכל את השלמת יישומה. שר הפנים דאז, אלי ישי, אימץ את המלצת הוועדה ועתירה שהוגשה נגד החלטתו זו (בג"ץ 10878/02) נדחתה ביום 15.1.2003, לאחר שהושגה בין הצדדים הסכמה כי הנושא ישוב ויבחן על ידי המדינה לאחר קבלת דו"ח מעודכן של ועדת החקירה במרץ 2003. בדו"ח המעודכן שהגישה הוועדה ביום 1.7.2003 היא שבה והמליצה לדחות את מועד הבחירות על מנת לאפשר את המשך הליכי ההבראה אך שר הפנים דאז, אברהם פורז, החליט שלא לאמץ את המלצה והורה על קיום בחירות. עתירה שהגישו ג'בארה וכמה מחברי מועצת העירייה על החלטה זו (בג"ץ 7364/03) התקבלה ביום 10.9.2003 (הנימוקים ניתנו ביום 12.11.2003) ונפסק כי בהעדיפו באופן מוחלט את האינטרס שבקיום בחירות במועדן לא נתן שר הפנים משקל ראוי לאינטרס של העירייה ושל תושביה בהמשך הליכי ההבראה, ועל כן לוקה החלטתו בחוסר סבירות ודינה להתבטל. בית המשפט הוסיף וקבע כי הבחירות לראשות העירייה תדחנה עד להבשלת תנאים הולמים לעריכתן, וזאת לפרק זמן מינימאלי שלא יפחת משנה החל מיום 10.9.2003. בדו"ח תקופתי שהגישה ועדת החקירה כשנה לאחר מכן, ביום 1.12.2004, היא שבה

והמליצה להימנע מקביעת מועד בחירות עד סוף שנת 2005. ואולם, נוכח נתונים שונים שהצטברו אודות פעולות הנהגת העירייה, בין היתר בתחום התכנון והבניה, החליט שר הפנים דאז, אופיר פז-פינס, לדחות את ההמלצה והורה כי הבחירות לראשות העירייה יתקיימו ביום 13.9.2005. ג'בארה עתר גם נגד החלטה זו (בג"ץ 6437/05), אך עתירות הנוספת נדחתה והבחירות לראשות עיריית טייבה התקיימו כמועד שנקבע. בבחירות אלה נבחר העותר 1 לכהן כראש העירייה ואילו העותרים 2-14 נבחרו לכהן כחברי מועצת העירייה.

2. משהתברר במהלך שנת 2006 כי מצבה הכספי של העירייה מוסיף להיות קשה התקיים ביום 20.11.2006 דיון במשרד הפנים בהשתתפות נציגי העירייה ובהשתתפות החשב המלווה שמינה לה המשיב מתוקף סמכותו על פי סעיף 142ב לפקודת העיריות. במהלך אותו הדיון סוכם על גיבוש "תוכנית הבראה זוטא" שתסייע לעירייה להקטין את הגרעון התקציבי ומתווה של תוכנית הבראה כאמור אכן הוגש למשרד הפנים על ידי העירייה, אך הוא לא אושר מן הטעם שהתוכנית לא כללה צעדי קיצוץ ראליים ומהותיים ולא היה בה לשיטת המשיב כדי להביא להבראת העירייה. משלא עמדה על הפרק תוכנית הבראה מתאימה ונוכח מצבה הקשה של העירייה כאמור, עלתה האפשרות של מינוי ועדה למילוי תפקידי העירייה והעומד בראשה על פי סעיף 143א לפקודת העיריות ובהתאם לתנאים הקבועים בתקנה 2 לתקנות העיריות (כללים למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה), תשס"ד-2004 (להלן: תקנות העיריות). בעניין זה נערך לעותרים ביום 28.3.2007 שימוע בפני מנכ"ל משרד הפנים וכשלושה חודשים לאחר מכן, ביום 12.6.2007, המליץ מנכ"ל משרד הפנים למנות ועדה כאמור והמשיב אימץ את ההמלצה והורה על מינוי הוועדה ועל מינויו של מר שלמה טויזר לעמוד בראשה (להלן: ההחלטה).

מכאן העתירה שבפנינו בה מלינים העותרים על החלטה זו ומבקשים לבטלה. למען שלמות התמונה יצוין כי בד בבד עם העתירה הוגשה בקשה למתן צו ביניים אשר יורה על הקפאת ההחלטה עד להכרעה בעתירה, אך זו נדחתה (החלטת השופט ס' ג'ובראן מיום 31.7.2007) ומשכך עומדת על כנה לעת הזו החלטת המשיב על כל המשתמע ממנה. עוד יצוין למען שלמות התמונה כי נוכח הנתונים החמורים שהצטברו בידי הוועדה עם כניסתה לתפקידה המעידים להערכת המשיב כי העירייה מצויה על סף קריסה תפקודית והגיעה לכדי חדלות פרעון שב המשיב והגיש, זו הפעם השניה, בקשה לפי סעיף 146א לפקודת העיריות וסעיף 350 לחוק החברות למתן צו הקפאת הליכים בעניינה ולמינוי נאמן על מנת לנסות ולגבש הסדר נושים שיוצג לאישור בית המשפט. בית המשפט המחוזי בתל-אביב נעתר לבקשה והוציא ביום 25.10.2007 צו להקפאת

הליכים נגד העיריה למשך חודש. כמו כן הורה בית המשפט המחוזי על מינויו של עורך-דין אבנר כהן כנאמן והוקנו לו סמכויות שונות כמפורט באותה החלטה (ראו הודעתו המשלימה של המשיב מיום 30.10.2007 אליה צורפה אותה החלטה).

טענות הצדדים

3. העותרים טוענים כי החלטת המשיב למינוי הוועדה לוקה בחוסר סבירות קיצוני. טענתם המרכזית בעניין זה היא כי המשיב ביסס את החלטתו על הדו"ח הכספי של העיריה לשנת 2005 אף שהעותרים החלו לכהן בתפקידם רק בספטמבר אותה שנה ועל כן, הדו"ח אינו רלבנטי לבחינת תפקודם. העותרים מוסיפים וטוענים כי מצבה הכספי הקשה של העיריה, כפי העולה מאותו הדו"ח, הוא מצב ש"קיבלו בירושה" מקודמיהם, כי לא ניתן לצפות מהם להשיג איזון תקציבי כהרף עין וכי לא ניתנה להם הזדמנות ראויה להוכיח כי יש בידם לחלץ את העיריה ממצבה הקשה. עוד טוענים העותרים כי במהלך שנת 2006 הצליחו לשפר את מצבה הכספי של העיריה באופן ניכר וכי על פי הנתונים לשנת 2006 לא מתקיימים לגביה התנאים הקבועים בתקנה 2 לתקנות העיריות. העותרים מציינים בהקשר זה כי הם הביאו להתייעלות השירותים הניתנים לתושבים, עמדו ביעדי התקציב, שילמו לעובדים ארבע משכורות, הגדילו את שיעור הגבייה וצמצמו את הגירעון כפי שמעידים לטענתם דו"ח הרבעון הרביעי לשנת 2006 ודו"ח הרבעון הראשון לשנת 2007. העותרים מלינים על כך שהמשיב בחר שלא להתבסס על הדו"ח הכספי לשנת 2006, הנמצא בהליך של ביקורת חשבונאית, ותחת זאת בחר להסתמך על הדו"ח לשנת 2005 ועל אומדן לגבי שנת 2006 שערך החשב המלווה מטעמו. העותרים סבורים כי אין להפעיל סנקציה דרקונית של העברה מתפקיד על סמך השערות וספקולציות, והם מדגישים בהקשר זה כי החשב המלווה ערך את הדו"ח סמוך לאחר כניסתו לתפקיד וטרם שהיה סיפק בידו לעמוד באופן מקצועי ומעמיק על התנהלותה הכספית של העיריה. עוד טוענים העותרים כי עמדת המשיב לפיה ספרי העיריה אינם משקפים לאשורו את מצבה הכספי אינה מבוססת וכי מכל מקום לו היה ממתין כנדרש לביקורת על דוחות 2006 היה מקבל תשובה מקצועית לתהיות שהעלה. לעניין תפקודם בשנת 2006 מוסיפים העותרים וטוענים כי לא היה מקום לזקוף לחובתם את העיכוב בתשלום המשכורות לעובדים ואת העובדה שגבו סכומים בדרך של קיזוז, נוכח העובדה שהטעם לכך נעוץ בעיקולים שהוטלו על חשבונות העיריה בגין חובות עבר ובכך שהמשיב נמנע מלסייע להם בעניין זה. כן טוענים העותרים כי המשיב עיכב את הטיפול בתוכנית ההבראה שהגישו ולבסוף בחר שלא לאשרה. העותרים מוסיפים וטוענים כי מינוי ועדה למילוי תפקידיהם בנסיבות אלה סותרת את תכליתו של סעיף 143א לפקודת העיריות ואת תכליתה של תקנה 2 לתקנות העיריות שנועדו לפעול כנגד ניהול לא יעיל ולא תקין של עיריות ולהחליף

נבחרי ציבור שאינם מצליחים לעמוד ביעדים המינימאליים שנקבעו בהוראות הדין הנ"ל. אין כל הגיון, כך העותרים, להחליף הנהגה שכבר החליפה הנהגה קודמת שלא עמדה ביעדים. לטענת העותרים אין לקבל את גישתו של המשיב בעניין זה משום שהיא פוגעת בזכותם של התושבים להחליף הנהגה כושלת בהנהגה נבחרת חדשה בהדגישם כי זכותם של תושבי העיר לבחור ולהיבחר היא מעיקרי המשטר הדמוקרטי וכי הפגיעה בזכות כזו יש לה מקום רק ככל שקיימים שיקולים כבדי משקל המצדיקים זאת. במקרה דנן, כך מוסיפים העותרים וטוענים, לוקה החלטת המשיב בחוסר סבירות בהיותה מבוססת על נתונים לא רלבנטיים ועל השערות בעלמא בלא שניתן המשקל הראוי לעוצמת הזכות הנפגעת ובהיותה בלתי מידתית משום שהמשיב לא שקל נקיטת אמצעים חלופיים וקיצוניים פחות, כגון אישור תוכנית הבראה לעיריה, הקצאת חשב מלווה על בסיס יומיומי או מינוי גזבר מטעמו. לבסוף טוענים העותרים כי נפלו פגמים בשימוע שנערך להם ביום 28.3.2007. לטענתם נשלחה להם הודעה על דבר השימוע שבוע בלבד לפני המועד שנקבע ולא ניתנה להם האפשרות להערך לקראתו כנדרש. כמו כן לא ניתנה להם לטענתם אפשרות הוגנת להתמודד עם הטענות שהועלו נגדם שכן ההחלטה התבססה על דו"ח החשב המלווה אשר לא הועבר לעיונם לפני קבלת ההחלטה.

4. המשיב טוען מצידו כי אין מקום להתערבותו של בית משפט זה בהחלטה נשוא העתירה בהיותה ראויה וסבירה ובהיות הטעמים העומדים בבסיס קבלתה מעוגנים היטב בהוראות פקודת העיריות ובתקנות שהותקנו מכוחה. המשיב מפנה בתגובתו לכך שעל פי הדו"ח המבוקר האחרון של העיריה לשנת 2005 שהיה בידו בעת קבלת ההחלטה התקיימו כל התנאים המפורטים בתקנה 2(א) לתקנות העיריות, תנאים שבהתקיימם חייב הוא על פי הוראת סעיף 143א(ב)(1) לפקודת העיריות להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה. המשיב מדגיש כי מבין כל הרשויות המקומיות הנתונות במשבר מצבה של העיריה הוא מן הקשים ביותר. על כך מלמדים, בין היתר, אי מתן שירותים מוניציפליים אלמנטריים לתושבים, הלנת שכר העובדים, אי תשלום לנושים והפגיעה הנמשכת באינטרס הציבורי הנובעת מהקצאה לא יעילה של כספי ציבור המועברים לעיריה על ידי השלטון המרכזי. לטענת המשיב ניתוח כל הנתונים שנאספו הוביל אל המסקנה הבלתי נמנעת כי ללא גורם מקצועי שיופקד כנדרש על ניהול ענייניה של העיריה יוחרף המשבר שבו היא נתונה, על כל ההשלכות הנובעות מכך וירדו לטמיון כל המאמצים שהשקיעה המדינה בשנים האחרונות על מנת לייצב את מצבה הכלכלי של העיריה, לרבות מענק כספי בסכום ניכר ותמיכה להלוואות ארכות טווח. גישה זו, כך מוסיף המשיב וטוען, עולה בקנה אחד עם ההלכות שהותוו בפסיקה לעניין האיזון הראוי בין הזכות הדמוקרטית לייצוג לבין האינטרס של תושבי

הרשות המקומית לקבלת שירותים חיוניים. אשר לטענה כי לא ניתן היה להסתמך על הדו"ח המבוקר של שנת 2005 טוען המשיב כי תקנה 2 לתקנות העיריות קובעת שמסד הנתונים הרלבנטי לקבלת החלטה הוא הדו"ח המבוקר האחרון של הרשות המקומית, וכך נעשה. המשיב מדגיש כי עמדת העותרים לפיה יש לבסס את ההחלטה למינוי ועדה מתוקף סעיף 143א לפקודת העיריות על דוחות כספיים הנוגעים למועד קבלת ההחלטה, תוביל למצב שלא ניתן יהיה לקבל החלטה כאמור משום שדוחות כספיים מבוקרים לעולם נעשים בדיעבד ומכל מקום ההחלטה במקרה דנן, כך טוען המשיב, התקבלה לאחר שנבחנה התמונה הכוללת ונלקחו בחשבון נתונים לשנת 2006 ככל שהיו כאלה. מתוך מכלול הנתונים שנבחנו כאמור התברר כי מצבה של העיריה מוסיף להיות קשה ביותר וכי התנהלותה בהיבט הכספי ובהיבטים נוספים, לקויה עד מאוד. המשיב מדגיש כי לא ניתן לסמוך בהקשר זה על הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים לשנת 2006 ולרבעון הראשון של שנת 2007, אליהם הפנו העותרים ועליהם ביקשו לבסס את טענתם כי חל שיפור משמעותי במצבה הכספי של העיריה, משום שהתברר כי הנתונים הכלולים בדוחות אלה אינם מהימנים ועל כן הורה מנהל מינהל השלטון המקומי על עריכתם מחדש לאחר כניסת הוועדה הממונה לתפקידה. עוד טוען המשיב כי מקורו של "השיפור" כביכול שהציגו העותרים ביחס לנתוני הגבייה בעיריה מקורו בקיזוז חובות ארנונה ומים של גורמים שונים אשר לטענת המשיב נעשה שלא כדין ובפועל לא היה על כן כל גידול אמיתי בהכנסותיה של העיריה ולא חל כל שינוי ממשי במדיניות הגבייה שלה. עוד טוען המשיב כי בשל אי סדרים בספרי העיריה ובהנהלת החשבונות שלה אין נתונים חד משמעיים לגבי היקף הגרעון שבו היא נתונה, אך ההערכה היא שהוא עולה בהרבה על זה שהציגו בפניו העותרים. המשיב מוסיף וטוען כי העותרים לא הוכיחו שמצבה של העיריה השתפר באופן שיש בו להצביע על סיכוי ממשי להתמודד עם מצבה הקשה בלא מינוי ועדה למילוי תפקידיהם ובנסיבות אלה חובה היא המוטלת עליו מכוח הדין למנות את הוועדה שמינה.

5. המשיב מאשר בטיעונו כי חלק משמעותי מהקשיים הכספיים של העיריה מקורם בתקופה שקדמה לכהונת העותרים, אך הוא מציין כי לא היה מנוס מן הצעד שננקט לאחר שבמשך כשנה וחצי לא עלה בידי העותרים לשפר את המצב. המשיב מדגיש בהקשר זה כי מינוי ועדה מכוח סעיף 143א לפקודת העיריות איננו מהווה צעד עונשי כנגד ראש העיריה או חברי המועצה המועברים מתפקידם ועל כן, בניגוד לגישת העותרים, מינוי הוועדה אינו מותנה בקיומו של קשר סיבתי ישיר בין פעולותיהם או מחדליהם של חברי המועצה וראש המועצה המועברים מתפקידם לבין היקף הגרעונות שהצטברו ברשות המקומית הנוגעת בדבר או בקיומו של "אשם" מצידם למצב הכספי שנוצר. התנאים שנקבעו בתקנה 2(א) לתקנות העיריות, כך מוסיף המשיב ומדגיש,

מהווים אמת מידה אובייקטיבית למצבה הקשה של העיריה ומשקפים חזקה חלוטה כי בהתקיימם שרויה העיריה במצב כספי קשה המחייב מינוי ועדה מקצועית לניהול ענייניה במטרה לייצבה ולהבריאה ולמנוע את קריסתה. עוד טוען המשיב כי נוכח חומרת מצבה של העיריה לא ניתן היה להסתפק בסיוע גרידא לעותרים ולא היה מנוס ממינוי הוועדה והוא מציין כי תוכנית ההבראה שהוצגה על ידי העותרים נבחנה אך לא ניתן היה לאשרה משום שלא נכללו בה צעדים ריאליים ממשיים שיש בהם כדי להבטיח השגת איזון כספי. אשר לזכות הטיעון מדגיש המשיב כי אין ממש בטענות שהעלו העותרים בהקשר זה בצינו כי נערך להם שימוע כדין וניתנה להם הזדמנות הוגנת להעלות את מלוא טענותיהם באריכות ובפירוט בכתב ובעל-פה.

6. העותרים ביקשו וקיבלו בהסכמה רשות להשיב לטעוני המשיב ובתשובתם ציינו כי אף שעבודת הביקורת על הדוחות הכספיים לשנת 2006 הסתיימה זה מכבר הורה משרד הפנים לרואי החשבון המבקרים שלא לחתום עליהם, ועל כן הם לא פורסמו עד למועד זה. לטענתם הדוחות המבוקרים זהים בעיקרם לדוחות שהוגשו על ידם למשרד הפנים בשימוע שנערך להם וכי המשיב מונע את פרסומם ביודעו כי יהיה בהם כדי לאשש את טענותיהם, והוא אף הסתיר עובדה זאת מבית המשפט. עוד טוענים העותרים כי תגובת המשיב לוקה בסתירה פנימית שכן מצד אחד לא נדרש לדידו קשר סיבתי בין המעשים של ראש העיר וחברי המועצה לבין הנתונים שהובילו להדחתם, ומצד שני מודה המשיב עצמו כי ביסס את החלטתו על כישלונם הנטען בשיפור מצב העיריה. לבסוף טוענים העותרים כי מאז מונתה הוועדה למילוי תפקידיהם החמיר מצבה של העיריה עוד יותר, ולהשקפתם לו היה נוקט המשיב באמצעים פחות דרסטיים ומתעל את המשאבים שהשקיע בסיוע שהיה מעמיד להם לצורך ביצוע תפקידם, היה מצב העיר טוב לאין ערוך. בהודעה משלימה שהוגשה מטעמו עמד המשיב על ההליך להקפאת ההליכים ולהסדר שבו נקט, כמפורט לעיל, לאחר מינוי הוועדה. כמו כן ציין המשיב כי לאחר שינקטו מספר צעדי חירום תפעל הוועדה הממונה לייצוב המערכת ולהטמעת דפוסי עבודה תקינים בעיריה. אשר לפרסום הדוחות הכספיים לשנת 2006 טוען המשיב כי אין שחר לטענות שהעלו העותרים כאילו הוא מונע את פרסום הדוחות בשל חשש שהדבר יוביל לקבלת העתירה. המשיב מציין כי נמסר לו על ידי הגורמים המקצועיים שהנתונים אותם הנפיקה העיריה אינם מהימנים ואינם מאפשרים בחינה או ביקורת ומשכך נדרשת בעניין זה בדיקה מעמיקה מן הרגיל והדבר גורם מטבע הדברים לעיכוב בפרסום הדוחות.

7. הרשויות המקומיות נמנות עם רשויות השלטון אך מעמדן מיוחד ושוונה מזה של רשויות מנהליות אחרות בין היתר משום שהנהגתה של הרשות המקומית נבחרת על ידי תושביה בבחירות דמוקרטיות ומהווה מעין "כנסת זוטא" המפעילה באופן אוטונומי כוחות שלטוניים מתוקף סמכויות שהקנה לה הדין במישרין (ראו: בג"צ 953/01 סולודקין נ' עיריית בית-שמש, פ"ד נח(5) 595, 620 (2004) (להלן: פרשת סולודקין); בג"צ 3791/93 משלב נ' שר הפנים, פ"ד מז(4) 126, 131-132 (1993)). בשלושת העשורים האחרונים החלה בישראל, כבמדינות רבות אחרות בעולם, מגמה של מעבר ממודל "ריכוזי" למודל "ביזורי", לפיו נבנות רשויות מקומיות יותר ויותר על מקורות הכנסה עצמיים ופוחתת השתתפות המדינה בהוצאותיהן (ראו: בג"צ 2838/95 גרינברג נ' המועצה המקומית קצרין, פ"ד נג(1) 1, 11-13 (1997) (להלן: פרשת גרינברג); ע"א 10233/04 עיריית יהוד נ' י.ד.א.ב שירותי נוי 1985 בע"מ, פסקה 11 (לא פורסם, 1.2.2006); בג"צ 10104/04 שלום עכשיו-שעל מפעלים חינוכיים נ' רות יוסף, הממונה על היישובים היהודיים ביהודה ושומרון, פסקאות ס"ט-ע"ט (לא פורסם, 14.5.2006) (להלן: פרשת שלום עכשיו); ישי בלנק "מקומו של המקומי": משפט השלטון המקומי, ביזור ואי-שוויון מרחבי בישראל" משפטים לד 197 (2004). למידת האוטונומיה שיש לרשויות מקומיות ראו גם: פרשת סולודקין; פרשת גרינברג; פרשת שלום עכשיו)). יחד עם זאת, אין ספק כי פעילותן המוניציפאלית של הרשויות המקומיות עדיין נתונה לפיקוח ממשי של השלטון המרכזי המיוצג לעניין זה על ידי המשיב ולצורך כך מוקנות לו בחיקוקים השונים סמכויות נרחבות ביותר. כך למשל טעון תקציבה של הרשות המקומית אישורו של המשיב (סעיף 206(ג) לפקודת העיריות) והמשיב אף מוסמך לשנות או לדחות פריט בתקציב כאמור (סעיף 207 לפקודת העיריות). כמו כן מוסמך המשיב בהתקיים התנאים הנדרשים למנות לרשות מקומית חשב מלווה (סעיף 142 ב לפקודת העיריות) וכן למנות ועדת חקירה לבדיקת תפקודה (סעיפים 143(א)(3) ו-144 לפקודת העיריות וסעיף 38(א)(3) לפקודת המועצות המקומיות [נוסח חדש] (להלן: פקודת המועצות המקומיות)). בנסיבות מתאימות רשאי המשיב גם להעביר את ראש הרשות המקומית ואת חברי המועצה מכהונתם ולהורות על בחירת ראש רשות מקומית חדש או מועצה חדשה או למנות ועדה למילוי תפקידיהם (סעיפים 143, 143 א ו- 206(ב) לפקודת העיריות וסעיפים 38 ו-38 לפקודת המועצות המקומיות). חלק מן הסמכויות המוקנות למשיב כמפורט לעיל נוספו בתיקוני חקיקה משנת תשס"ד-2004, לאחר שהתברר כי רשויות מקומיות רבות התקשו לקיים מודל של עצמאות כלכלית ונקלעו לקשיים שבגינם לא היה בידן לשלם שכר לעובדי הרשות וספקיה וכן לא היה ביכולתן להמשיך ולספק לתושבים את

השירותים המוניציפאליים הנדרשים. השלטון המרכזי נדרש להרתם ולהקצות משאבים על מנת לסייע לאותן רשויות להיחלץ מן המצוקה שאליה נקלעו ועל רקע המשבר שתואר נחקק בשנת 2004 תיקון 31 לחוק יסודות התקציב (הוראת שעה), שנועד להביא "לפתרון מידתי והולם של המשבר האמור ברשויות המקומיות באופן דומה לפתרונות קיימים בדין הכללי לגבי חברות בקשיים אך תוך התאמה למהותה המיוחדת של הרשות המקומית". זאת, בין היתר, באמצעות כספים שהזרים השלטון המרכזי לרשויות המקומיות לכיסוי הגרעונות שנוצרו אצלן, והועדת הכנסותיהן ממיסים והיטלי חובה לתכליות חיוניות מוגדרות (ראו דברי ההסבר להצעת חוק יסודות התקציב (תיקון מס' 31 והוראת שעה) (ייעוד כספי הקצבות לרשות מקומית), תשס"ד-2004, ה"ח 108, תשס"ד).

8. הסדר סטטוטורי נוסף אשר נחקק בשנת 2004 במטרה להתמודד עם המשבר שפקד את הרשויות המקומיות באותה שנה הוא ההסדר העומד במוקד העתירה שבפנינו והקבוע בסעיף 143א לפקודת העיריות (הסדר מקביל נקבע לעניין מועצות מקומיות בסעיף 38א לפקודת המועצות המקומיות). על פי סעיף 143א הנ"ל הוסמכו שר הפנים ושר האוצר להתקין תקנות אשר בהתקיים התנאים שייקבעו בהן יהיה שר הפנים חייב או רשאי, לפי העניין, להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית והמועצה. וכך קובע סעיף 143א לפקודת העיריות:

(א) השר ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו בתקנות כללים המתייחסים לעיריה שבה, בין השאר, יש שיעור גירעון שוטף, שיעור גירעון מצטבר, שיעור גביית ארנונה ושיעור גביית תשלומי אספקת מים (בסעיף זה - שיעורים).

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבעו השרים את השיעורים בשלושה מדרגים, שבמסגרתם יפעל שר הפנים כמפורט בפסקאות (1) עד (3), ורשאים הם לקבוע את השיעורים כולם או חלקם:

(1) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה (בסעיף זה - ועדה);

(2) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם רשאי השר להורות על מינוי ועדה;

(3) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם לא יורה השר, על מינוי ועדה.

(ג) (1) תקנות לפי סעיף זה יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף זה בלבד והם לא יחולו לענין פעולות השר לפי סעיף 143(א).

(2) שיעורים שנקבעו לפי סעיף זה יחולו על מינוי ועדה לפי סעיף זה בלבד ולא יחולו על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה או למילוי תפקידי המועצה לפי סעיף 143(א). ...

מכוח סעיף 143א הנ"ל (ומכוח סעיף 38א לפקודת המועצות המקומיות הקובע כאמור הוראה מקבילה לגבי מועצות מקומיות) הותקנו ביולי 2004 תקנות העיריות, ובתקנה 2 שכותרתה "מינוי חובה של ועדה" נקבע:

(א) השר ימנה ועדה למילוי תפקידי מועצה וראש רשות מקומית, לגבי רשות מקומית, שנתקיימו לגביה כל אלה:

(1) שיעור הגירעון השוטף של הרשות המקומית, כפי שהופיע בדו"ח המבוקר האחרון, הוא חמישה עשר אחוזים או יותר;

(2) שיעור הגירעון המצטבר של הרשות המקומית, כפי שהופיע בדו"ח המבוקר האחרון, הוא שלושים אחוזים או יותר;

(3) נתקיים אחד מאלה:

(א) שיעור גביית אספקת מים של הרשות המקומית בשנת הכספים האחרונה שלגביה הוגש דו"ח מבוקר, נמוך משבעים אחוזים;

(ב) בשנת הכספים האחרונה שלגביה הוגש דו"ח מבוקר, שיעור גביית הארנונה של הרשות המקומית המשויכת לאשכולות -

(1) עד 4 בהתאם למדרג החברתי-כלכלי - ארבעים אחוזים או פחות;

(2) עד 5 עד 7 בהתאם למדרג החברתי-כלכלי - חמישים אחוזים או פחות;

(3) עד 8 עד 10 בהתאם למדרג החברתי-כלכלי - שישים אחוזים או פחות.

(ב) על אף הוראות תקנת משנה (א), רשאי השר שלא למנות לעיריה ועדה כאמור אף אם התקיימו לגביה התנאים האמורים בה, אם נוכח כי התקיים לגביה האמור להלן:

(1) לגבי רשות מקומית שהתקיים לגביה התנאי שבתקנת משנה (א)(3)(א) - כי שיעור גביית אספקת המים באותה רשות מקומית, בשנת הכספים האחרונה שלגביה הוגש דו"ח מבוקר (בפסקת משנה זו - שנת הכספים האחרונה), עלה בהשוואה לשיעור הגביה כאמור בשנת הכספים שקדמה לשנת הכספים האחרונה, במחצית ההפרש לפחות ולא פחות מחמש נקודות אחוז;

(2) לגבי רשות מקומית שהתקיים לגביה התנאי שבתקנת משנה (א)(3)(ב) - כי שיעור גביית הארנונה באותה רשות מקומית, בשנת הכספים האחרונה עלה בהשוואה לשיעור הגביה כאמור בשנת הכספים שקדמה לשנת הכספים האחרונה, במחצית ההפרש לפחות ולא פחות מחמש נקודות אחוז;

בתקנת משנה זו, "מחצית ההפרש" - מחצית ההפרש, בנקודות אחוז, שבין שיעור גביית אספקת המים האמור בתקנת משנה (א)(3)(א) או שיעור גביית הארנונה האמור בתקנת משנה (א)(3)(ב), לפי הענין, לבין שיעור הגביה של אספקת המים או הארנונה, בשנה שקדמה לשנת הכספים האחרונה.

(ג) הוראות תקנה זו לא יחולו על רשות מקומית שהשר אישר לה תכנית הבראה בהתאם לסמכותו על פי סעיף 142ד לפקודת העיריות או לפי סעיף 43א לפקודת המועצות המקומיות.

9. הסדר זה שבסעיף 143א לפקודת העיריות ובתקנות שהותקנו מכוחו מקנה למשיב סמכויות נוספות על אלה שהוקנו לו בסעיף 143(א) למינוי ועדה למילוי תפקידי ראש הרשות המקומית וחברי המועצה. זאת על פי מדרג הקשור במישרין למצבה הכספי-האובייקטיבי של הרשות כפי שהוא משתקף בשיעורי גביית הארנונה והתשלומים עבור אספקת מים וכן בשיעורי הגרעון השוטף והמצטבר שלה. במקרה שלפנינו הגיע המשיב למסקנה על פי הנתונים שהיו בפניו כי עיריית טייבה מצויה במצב כספי המחייב אותו מכוח סעיף 143א לפקודת העיריות ומכוח תקנה 2(א) לתקנות העיריות להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי העותרים. העותרים מצידם טוענים כי בנסיבות המקרה דנן לא התקיימו התנאים המאפשרים למשיב למנות ועדה כאמור מכוח החיקוקים הנ"ל ומכל מקום ראוי היה לטענתם כי המשיב יפעיל שיקול דעת לעניין מינויה או אי מינויה של ועדה כאמור וזאת אף אם התקיימו כטענתו התנאים הנוגעים לסמכות החובה המוטלת עליו בעניין זה.

10. אחת הטענות המרכזיות שהעלו העותרים היא הטענה שאין מקום לפקוד עליהם את חטאי קודמיהם בתפקיד ואין להעבירם מתפקידם על בסיס נתוני הדוח הכספי המבוקר לשנת 2005 משום שהחלו לכהן ברשות רק בספטמבר 2005 ועל כן לא מתקיים קשר סיבתי בין מצב העיריה ובין תפקוד העותר 1 כראש העיריה והעותרים 2-14 כחברי מועצת העיריה. טענה זו דינה להידחות. כפי שכבר צוין קובעים סעיפים 143א לפקודת העיריות ותקנה 2(א) לתקנות העיריות אמות מידה אובייקטיביות להפעלת סמכות החובה שהוקנתה למשיב על פיהם. אמות מידה אלה נגזרות משיעורי גביית הארנונה והתשלומים עבור אספקת מים וכן משיעורי הגרעון המצטבר והשוטף כמפורט בסעיף 143א(א), ומהם בלבד. הן עוסקות במצבה הכספי של הרשות כמות שהוא במועד הרלבנטי ואין הן עוסקות בשאלה מי גרם לאותו המצב. הנה כי כן, הסמכות הנוספת שהוקנתה למשיב בסעיף 143א לפקודת העיריות על פי התיקון משנת 2004 למנות ועדה למילוי תפקיד ראש העיריה וחברי המועצה, לא נועדה "להעניש" את ראש העיריה וחברי המועצה על תפקוד לקוי. היא נועדה ליתן בידי המשיב אמצעי יעיל נוסף להתמודד עם מצב שבו נקלעת רשות מקומית למצב כספי קשה ויש צורך לנקוט פעולות מתאימות על מנת לנסות ולחלצה ממצבה זה. אכן, אין להקל ראש בכך שאמצעי זה פוגע בזכות היסוד הנתונה לתושבי הרשות לבחור את נציגיהם לניהול ענייני הרשות וכן הוא פוגע בזכותם של הנציגים הנבחרים למלא את תפקידם. יחד עם זאת כבר נפסק כי הזכות לבחור ולהיבחר אינה זכות מוחלטת אלא זכות שמשקלה יחסי, ובקביעת היקפה ומשקלה ככלל, ובכל הנוגע לשלטון המקומי בפרט, נדרשת התחשבות בערכים ואינטרסים ציבוריים אחרים שהגשמתם חיונית אף היא למהלכם התקין של חיי החברה (ראו בג"צ 10769/05 אלמקייס נ' שר הפנים, פסקה 10 (לא פורסם, 20.2.2006)). יפים לענייננו הדברים שקבע בית משפט זה לעניין סמכויותיו של המשיב למינוי ועדה מכוח סעיף 38 לפקודת המועצות המקומיות וסעיף 143 לפקודת העיריות באומרו כי סמכויות אלה:

נותנות ביטוי לתפקידו של השלטון המרכזי במדינה כמפקח על התנהלותו הנאותה של השלטון המקומי ויוצרות מעין נקודת איזון בין זכות היסוד של תושבי הרשות המקומית לבחור את נציגיהם לבין הצורך בקיום שלטון מקומי תקין ומתפקד (בג"צ 10963/05 חאג' נ' שר הפנים, פסקה 4 (לא פורסם, 13.2.2006)).

דברים דומים באשר לאיזון הנדרש בין מימוש זכות היסוד של תושבי הרשות המקומית לבחור ולהיבחר ובין הצורך לשמור על תפקודה התקין נפסקו בעניינה של עיריית טייבה עצמה בבג"ץ 7364/03 שהוזכר לעיל, שם קבעה השופטת א' פרוקצ'יה כי:

אכן, השיקול המרכזי בקיומן של בחירות במועדן הוא מיצוי תכליותיו של ההליך הדמוקרטי, אשר יתן ביטוי לא רק לזכות לבחור ולהיבחר, אלא גם יבטיח בעקבותיו קיומו של מינהל דמוקרטי אשר בכוחו לפעול על פי עקרונות מינהל תקין ולספק את השירותים החיוניים לרווחת תושבי המקום. במקרים קיצוניים בהם אין בטחון כי תכליות אלה אכן יושגו, נתונה לשר הסמכות - ופעמים אף החובה - לדחות את מועד קיום הבחירות כדי להבטיח כי ההליך הדמוקרטי, לכשיתקיים, ישיג את יעדיו העיקריים בקביעת דמותה ודרך פעולתה של ההנהגה המקומית ובעיצוב אורחות חייהם של תושבי המקום. וכך, מקום שרשות מקומית נתונה במשבר כלכלי, חברתי, תעסוקתי וניהולי חמור ביותר והיא נתונה במאמצי שיקום שטרם בשלו, עלול קיומן של בחירות במועדן, ושינוי מערך ההנהגה בעקבותיהן, לא רק לפגוע במאמצי ההבראה שננקטו עד אותה עת אלא גם להחטיא את מטרת ההליך הדמוקרטי עצמו עד כדי צורך להחליף את ההנהגה הנבחרת בהנהגה קרואה. במצבים חריגים מעין אלה עשוי לקום הצורך בדחיית מועד הבחירות, כאמור (בג"ץ 7364/03 ג'בארה נ' אברהם פורז, שר הפנים, פ"ד נח(1) 769, 779).

11. תחזית עגומה זו אותה ביקש בית המשפט למנוע בדחותו את מועד קיום הבחירות לעירייה בשנת 2003 התממשה למרבה הצער אף שהבחירות נדחו והתקיימו כמתואר לעיל רק בשנת 2005. המשיב לא חלק בפנינו על כנות כוונותיהם של העותרים שנבחרו באותן בחירות ועל כך שפעלו ככל יכולתם לשיפור מצבה הקשה של העירייה מאז בחירתם. אך כפי שהוסבר לעיל לא מאמציהם ותפקודם של העותרים הם אמת המידה להפעלת סמכותו של המשיב במקרה דנן אלא תפקודה התקין של העירייה (ראו והשוו: בג"צ 9882/06 שביט נ' שר הפנים (לא פורסם, 15.8.2007); בג"ץ 3128/00 אדרי נ' שר הפנים (לא פורסם, 3.5.2000); בג"צ 233/86 בן-יצחק נ' שר הפנים, פ"ד מ(4) 505, 517-518, 522 (1986); בג"צ 884/86 הוועד המקומי נוה-זוהר נ' שר הפנים, פ"ד מב(4) 441, 451 (1989)). ודוק, יש טעם בטענת העותרים לפיה טרם שינקוט המשיב צעד דרסטי של מינוי ועדה כאמור עליו לבחון, ככל האפשר, נקיטת אמצעים שפגיעתם בהליך הדמוקרטי פחותה. נראה כי המחוקק ביקש אף הוא להבטיח כי אמצעי זה של מינוי ועדה לניהול ענייני הרשות תחת נבחרי הציבור שלה יופעל רק באותם המצבים הקשים והקיצוניים אשר בהם אין מנוס מהתערבות כה מהותית בהליך הדמוקרטי. לצורך כך קבע המחוקק מדרג של סמכויות פיקוח שניתנו לשלטון המרכזי, החל משינוי סעיף בתקציב וכלה בהעברת ראש הרשות וחברי המועצה מתפקידם ומינוי ועדה תחתיהם. ואכן, בעניינה של העירייה במקרה שלפנינו הקדים המשיב ונקט מאז בחירתם של העותרים בספטמבר 2005 שורה של צעדים מתונים יותר מתוקף סמכותו על פי פקודת העיריות טרם שהחליט על מינוי הוועדה לפי סעיף 143א. כך מונה

לעירייה חשב מלווה ונבחנה אפשרות של תוכנית הבראה, אך כל אלה לא הועילו ונוכח הנתונים שהוצגו בפניו בדו"ח המבוקר לשנת 2005 וכן על ידי החשב המלווה לשנת 2006, הגיע המשיב לכלל מסקנה כי שיעורי הגביה וכן הגרעון המצטבר והשוטף בעירייה מחייבים את הפעלת סמכותו על פי סעיף 143א לפקודת העיריות. למרות הטענות שהעלו העותרים בהקשר זה לא מצאתי כי נפל פגם במסד הנתונים אשר שימש את המשיב לצורך קבלת ההחלטה. החלטה זו נסמכה כאמור על הדו"ח הכספי המבוקר לשנת 2005 שהיה הדו"ח המבוקר האחרון שנתקבל במועד קבלת ההחלטה, וכן על דו"ח החשב המלווה לשנת 2006. בהקשר זה מקובלים עלי הסבריו של המשיב כי לא היה מקום להמתין לדוחות המבוקרים לשנת 2006 שקבלתם מתעכבת בשל העדר נתונים מהימנים עליהם ניתן לבסס את הדוחות ובשל הצורך לבצע בדיקות מעמיקות ומפורטות יותר לגבי נתונים אלה. הבעייתיות שהתעוררה בעניין הנתונים העדכניים של העירייה משתקפת בהמלצה המפורטת והמנומקת שהונחה בפני המשיב על ידי מנכ"ל המשרד טרם קבלת ההחלטה, בה תואר מצבה הקשה של העירייה וכן צויין בה כי החשב המלווה שמינה המשיב העריך כי ספרי העירייה אינם משקפים את מצבה הכספי, וכדברי החשב המלווה בדו"ח מיום 15.5.2007 "הערכתי לאור ההשוואה בין העיקולים ויתרת תיקי התביעות המשפטיות ובין הגרעון הנצבר המוצהר על ידי הרשות שהגרעון גבוה בהרבה מהסכום המוצהר, קשה להעריכו במדויק מאחר וספרי הרשות לא מותאמים ולא מהימנים ולדעתי לא משקפים נכון את מצבת חובותיה". ממצאים אלה אומתו כדיעבד גם על ידי הגזבר שמונה לעירייה לאחר מינוי הועדה, אשר ציין בתסקיר שערך ביום 26.7.2007 כי קיימים אי סדרים חמורים בהנהלת החשבונות של העירייה וכי ספריה אינם משקפים את מצבה האמיתי. במצב דברים זה אין לבוא בטרוניה אל המשיב על שהחליט להסתמך לצורך מינוי הועדה על הדו"ח המבוקר האחרון של העירייה לשנת 2005.

לא למותר להזכיר כי לאחר מינוי הוועדה ובעקבות ממצאים עדכניים של החשב המלווה לפיהם הגיעה העירייה לכלל חדלות פירעון, יזם המשיב הליך של הקפאת הליכים בעניינה של העירייה בבית המשפט המחוזי בתל-אביב. עוד מן הראוי לציין (בלא להתייחס ליחסי הגומלין ולחלוקת הסמכויות בין הוועדה לנאמן שמינה בית המשפט המחוזי), כי בדיון שהתקיים בפנינו ביום 1.11.2007 התייצב הנאמן והודיע כי על פי הנתונים שאסף עד כה עומד חוב העירייה על לא פחות מ-270 מליון ש"ח. התפתחויות אלה שאירעו סמוך לאחר מינוי הוועדה מעידות אף הן כי מצבה הכספי של העירייה אכן חייב את קבלת ההחלטה נשוא העתירה בעת שהתקבלה.

12. נוכח המסקנה כי החלטת המשיב נתקבלה כדין והיתה מחוייבת המציאות בנסיבות שנוצרו, אין צורך להרחיב הדיון בטענה הנוספת שהעלו העותרים בדבר היקף שיקול הדעת שעל המשיב להפעיל כבואו למנות ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה וחברי המועצה מכוח סמכות-החובה שהוענקה לו על פי סעיף 143א לפקודת העיריות. בשולי הדברים אציין עם זאת, כי בהחלט קיים הבדל לעניין זה בין הוראת סעיף 143א (א) לפקודת העיריות והוראת סעיף 143א הנ"ל. אכן, על פי סעיף 143א (א) לפקודה נתון למשיב שיקול דעת רחב בהתקיים התנאים הקבועים שם לנקוט מגוון של אמצעים ובכלל זה רשאי המשיב גם להעביר מתפקידם את ראש העיריה ו/או את חברי המועצה. לעומת זאת הוראת סעיף 143א לפקודה ותקנה 2 (א) לתקנות העיריות קובעות הוראות ברורות ומוגדרות הן לעניין האמצעי שעל השר לנקוט בהתקיים התנאים הקבועים שם והן לעניין היות הסמכות הנתונה לו סמכות חובה והדבר מודגש ומפורש גם בהוראה המסמיכה, המתייחסת בהקשר זה למדרג המבחין בין סמכות-חובה לסמכות-רשות בקובעה בס"ק (ב):

בתקנות לפי סעיף קטן (א) יקבעו השרים את השיעורים בשלושה מדרגים, שבמסגרתם יפעל שר הפנים כמפורט בפסקאות (1) עד (3), ורשאים הם לקבוע את השיעורים כולם או חלקם:

(1) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם יהיה חייב השר להורות על מינוי ועדה למילוי תפקידי ראש העיריה והמועצה (בסעיף זה - ועדה);

(2) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם רשאי השר להורות על מינוי ועדה;

(3) שיעורים שבהגיע העיריה אליהם לא יורה השר, על מינוי ועדה.

משכפנינו הוראה מסמיכה כה מפורשת והדוקה ומבלי לגרוע מחובתו של המשיב לפעול בסבירות ולהחליט בכל מקרה לגופו האם קיימים הנתונים המצדיקים את הפעלת סמכות-החובה ומהו העיתוי המתאים להפעלתה (ראו יצחק זמיר הסמכות המינהלית 226 (כרך א', 1996)), נראה כי יקשה לבסס לגבי סמכות זו טיעון לפיו גם בהתקיים השיעורים המחייבים את המשיב למנות ועדה יש לו שיקול דעת שלא לעשות כן. תמיכה למסקנה זו ניתן למצוא בהצעת החוק הרלבנטית וכן בפרוטוקול הדיון שהתקיים לגביה בוועדת הכספים (ראו: הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2003, הצ"ח תשס"ד 64, עמ' 58; עמ' 8 לפרוטוקול ועדת הכספים מיום 4.1.2004).

13. אשר לטענת העותרים בעניין השימוע שנערך להם ביום 28.3.2007 ובעניין הפגיעה בזכות הטיעון שלהם במהלכו. טענה זו אין בה ממש. פרוטוקול ישיבת השימוע משתרע על פני עשרות עמודים ואף המסמך הכתוב שהגישו העותרים במעמד השימוע הינו מפורט ומקיף.

בשל כל הטעמים המפורטים לעיל אציע לחברי לדחות את העתירה בלא לעשות צו להוצאות.

ש ו פ ט

השופט א' גרוניס:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט י' אלון:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינה של השופטת א' חיות.

ניתן היום, י"ד טבת, תשס"ח (23.12.07).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט